

VARÁZSLAT A CSEREPEKBEN

A nyáron pompázó egynyári és balkonnövények az őszi közeledtével veszítenek ragyogásukból, ám ez nem jelenti azt, hogy fölszámolásuk után üresen kell maradniuk a balkonládáknak, dézsáknak, edényeknek. Az őszi cserepes kompozíciókban a színes levelükkel és virágukkal díszítő évelő növények főszereplőkké válhatnak. Merjünk álmodni, és varázslatos kompozíciókat készíthetünk a cserepekbe, dézsákba, balkonládákba.

Szezonkezdet

Egyes növények szezonja épp a nyárból őszibe forduló évszakban kezdődik. Gondoljunk csak az „égő csipkebokor” tűzpiros termésére, a krizantémokra, őszirózsákra, a lila boggyójával díszítő tőzegmirtuszra (*Gaultheria*), ciklámenre, a rozsdavörös „esernyőket” nevelő varjúhájakra (*Sedum*), a különleges lombú japán aranykrizantémra (*Ajania*) vagy a rozsdás színben lengedező díszfüfélésekre. Az őszi balkonládák klasszikusai a fehér, piros, lila vagy rózsaszín virágot bontó csarabok (*Calluna vulgaris*) és a velük

egy időben elérhető élénk színű, vékony hangák (*Erica gracilis*). Utóbbiakról nem árt tudni, hogy csak az első fagyokig tarthatók a szabadban. A balkonládákat hamar benövik, nagyon szépek, mutatósak az őszi nyílású veronikacserjék (*Hebe*). Rózsaszín, lila, kék virágaik a fehér-zöld vagy sárga-zöld mintázatú levelek közül törnek elő.

Harmonikus egységben

Az edény méretétől függően általában elegendő három különféle növényfajt együtt elültetni egy nagyobb cserépbe. Egyikük

mindig felfelé törekvő növekedésű úgynevezett vezérnövény, míg a kísérőnövényei közül legalább az egyik csüngő habitusú legyen. A kombináció összképét bármelyik faj túlterjeszkedése elrontja. Fontos kíváncsúságom, hogy a növények felépítése, habitusa arányos legyen a cserép vagy edény méretével. A hajtások és a levelek állása, a növényi részek különböző struktúrája és színvilága szép harmonikus egységet képezzen. Az ezüst-zöld, ezüst-bordó, mahagóni-zöld, valamint a különféle barnás, vöröses árnyalatok használatával a színek kontrasztja tovább erősíthető.

Tegyük érte, hogy a balkonok, teraszok ne a kiürült cserepek raktárává váljanak hosszú hónapokra. Itt az ideje, hogy tetszetős őszi kombinációkat alkossunk. Néhány ízlésesen összeállított növényegyüttes elhelyezésével alakítsunk ki virágos szigeteket, színes pontokat a teraszok, balkonok szobából is jól látható helyein, a ház, a lakás bejárata közelében. A behúzódays idején az ablakból kitekintve hosszú időn át gyönyörködhetünk a színes lombokban, fénylő bogyókban, száradó termésekben.

Nagyobb erőfeszítés nélkül megvalósítható ültetési tippjeink és dekorációs ötleteink kreatív időtöltést, gondtalan szabadtéri kikapcsolódást ígérnek.

FOTÓ: MERÉNYI ALEXANDRA, FLORADANIA

TIPP

A ciklámen, amely kihagyhatatlan növénye az őszi összeültetéseknek, nem télálló, de jól viseli az alacsony hőmérsékletet, virágai akkor a legszebbek. Cseréppel együtt helyezzük el, így a fagyok közeledtével könnyen kiemelhetjük, hogy a lakásba bevigyük.

TANÁCSOK ÜLTETÉSHEZ

- A növények ilyenkor már alig növekednek, ezért sűrűbben ültethetők.
- A földlabdákat összenyomhatjuk, hogy a kisebb élettérben elférjenek.
- Speciális ültetőföldre nincs szükség.
- Először a legmagasabb növényt helyezzük el.
- Ültetés előtt a földlabdákat mártsuk vízbe, itassuk át alaposan.
- Beültetés után gondos öntözésre van szükség, később már csak alkalmasszerűre.
- Száraz időjárás esetén ne felejtsük el az öntözést, még ősszel és télen sem.
- Az elhelyezés szempontjából nem árt tudni, hogy az őszi napfénynek már nincs perzselő ereje.
- Kevesebb a fény, alacsonyabb a hőmérséklet.
- A hideg évszakban a növények gyökerei nem állhatnak vízben.
- Az edényeknek, cserepeknek kifolyónylással kell rendelkezniük.
- A korábbi növény alatt kialakított drénréteget nem kell eltávolítani.
- Tavaszig nincs szükség tápanyag-utánpótlásra.

Jó megoldások

✓ Míg a nyári dekorációkban alkalmazott fajok a virágokkal keltenek feltűnést, az őszi cserepes összeültetésekben kisebb számban található virágzó növények. Ennek magyarázata az őszi fajok eltérő időtartamú virágzásában rejlik. Nem szerencsések azok a kombinációk, amelyekben a növények egy része már elnyílik, mire a többi szeptember közepén-végén szirmot bont. Igazi ősz közeli időpontban virágzik a bordó varjúháj (*Sedum 'Herbstfreude'*), a japán aranykrizantém (*Ajania 'Benetti'*),

vagy a kistermetű bokorra fejlődő törpe őszirózsa (*Aster 'Granat'*). Valamennyiük jól kombinálható más fajokkal.

✓ Mutatósak a csak dekoratív struktúranövényekből készített vegyes beültetések.

✓ Jól alkalmazhatók a zömök növekedésű törpecserjék, mint a sötétkék virágú angol kékszakkál (*Caryopteris 'Grand Bleu'*) vagy a bogyós orbáncfű (*Hypericum 'Ignite Red'*). Hihetetlen kontrasztot adó liláskék színnel és piros bogyókkal gazdagítják a kombinációt.

✓ A törpe nyugati életfa (*Thuja occidentalis 'Danica'*) zárt gömbbé nő, és nem magasabb,

mint 60 centiméter. Puha, halványzöld levelei ellenállóak. Az aranylombú havasi törpefenyő (*Pinus mugo 'Carstens Wintergold'*) zöld tűlevelei ősszel halványsárgává, télen aransárgás rézszínűvé válnak.

✓ Jó pár éve az ezüstfehér színű, molyhos szőrös hajtásokkal és apró, merev, szárszerű levelekkel díszítő párnacserje (*Calocephalus brownii*) a főszereplője az őszi beültetéseknek. Jóllehet egynyári növényként tartjuk számon, de enyhe teleken a formáját megőrzi a beültetésekben. Klaszszikusnak számít a párnacserjével és keserű porccserjével (*Muehlenbeckia*) létreho-

tűzgyöngyvirággal vegyesen ültetett kombinációk szép keretet adnak majd a tavasszal előbukkanó színes virágoknak.

Dekoráljunk

A jól megválasztott és jól társított növényekkel megkomponált őszi „varázslatot” még hangulatosabbá tehetjük különféle szezonális növényi kiegészítőkkal és más ízléses kellékekkel. Engedjük szabadon a fantáziánkat és kombináljuk bátran a gyönyörű levelűekkel és virágokkal díszítő évelő növényeket, emellett felhasználhatunk különféle formájú és színű dísztököket, fenyőtobozokat, szárított kukoricacsövet, színes díszalmákat, szalmából, ágakból vagy indákból készíthető koszorúkat, továbbá gyökeret, szárított leveleket, bogyókat, terméseket. Összerendezésükhöz használjunk élénk szalagokat, textil kötözőket.

zott kettős, de érdekesek a megnyerő küllemű virágzó fajokkal (japánmirtusz, kopasz őszirózsa, fejecskés keserűfű) készült társítások is.

✓ Számos díszfűfajta jól tűri a fagyot, ezért könnyen áttelel az edényekben. Magukban vagy egymással vegyesen ültetve is mutatósak. Minél nagyobb edényt válasszunk, hogy legyen helyük kiterjedésedni. A díszfűvek ősszel még növekednek, ezért a túl sűrű ültetést el kell kerülni. Egyes kompozíciókban kísérőnövényként mozgalmas látványt teremtenek. Jól felhasználható a különböző fajták magasság-

beli különbsége, a levelek esése, színe és rajzolata. Az alacsonyabb termetű fajok balkonládákban is jól mutatnak.

Hagymásokkal vegyesen

A kiültetések tavasszal, a frissen nyíló hagymás növényekkel kelnek újabb életre. Az edények beültetését a különféle hagymák rétegzett elhelyezésével kezdjük. Legmélyebbre a tulipán kerüljön, majd egymás fölé a nárcisz, jácint és a krókusz. Az utolsó rétegre szórt talajba, föléjük kerüljenek az évelő növények. A díszfűvekkel és

Az őszi cserepekbe ajánljuk

Krizantém, őszirózsa (*Aster*), csarab, hanga, díszkaposzta, kövirózsafajok (*Sempervivum*), holdviola (*Lunaria*), püspöksüveg (*Epimedium*), árnyliliom (*Hosta*), tűzgyöngyvirág (*Heuchera*-fajták), kővérke (*Pachysandra*), fekete hunyor (*Helleborus*), borostyánok (*Hedera*), veronikacserje, pénzlevelű lizinka (*Lysimachia nummularia*), karsú papagájlevelű (*Alternanthera*), szalmagyopár (*Helichrysum italicum*), hamvas cipruska (*Santolina*), bordó varjúháj (*Sedum 'Herbstfreude'*), japán aranykrizantém (*Ajania 'Benetti'*), törpe őszirózsa (*Aster 'Granat'*), kék csenkesz (*Festuca cinerea*), bőrlevelű sás (*Carex buchananii*), japán sás (*Carex morrowii*).

A kész megoldás

Azok, akiknek nincs se idejük, se kedvük ilyesmivel foglalkozni és szívesebben döntenek az „azt szeretném most és azonnal” megoldás mellett, a kertészeti árudákban, kertészeti szaküzletekben azonnal kész megoldást nyújtó kényelmi termékek közül válogathatnak. A természetők ajánlása szerint szakszerűen összeállított mutatós növénykombinációk megvásárlásával minden erőfeszítés nélkül, gyorsan teremthető meg a kívánt őszi hangulat. Az ilyen összeállítások hangsúlyozottan télálló, levelűekkel díszítő és virágzó fajokat tartalmaznak.

Merényi Alexandra